

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

**“Управління системами переробки,
зберігання та доставки продукції”**

Донецьк - 2003

Затверджена на
засіданні кафедри маркетингу
“29” серпня 2003 р.
Протокол №1

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОБОЧА ПРОГРАМА

З “Управління системами переробки, зберігання та доставки продукції”
(назва навчальної дисципліни)

Для спеціальності 6.050108 “МАРКЕТИНГ”
(номер, назва спеціальності)

або спеціальностей)

Кафедра “МАРКЕТИНГ”

1. Розрахунок навчального часу

Нормативні дані	Курс	Семестри	Лекції (год)	Практичних (семінарських) (год)	Лабораторних (год)	Всього (год)	Самостійна робота (год)	Заліки (семестр)	ІРС	Екзамен (семестр)
Форма навчання										
Денна	2	3	18	18	18	54	36	3	18	-
Заочна	2	4	8	4	-	12	-	-	-	4

2. Тематичний план та розрахунок навчального часу

Тема	Індивідуальна робота студента, год.	Самостійна робота студента, год.	Разом, год
Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції.	0,5	1	1,5
Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.	0,5	1	1,5
Функції і структура управління транспортно-складським господарством.	0,5	1	1,5
Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.	0,5	1	1,5
Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.	1	2	3
Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.	1	2	3
Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.	1	2	3
Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.	0,5	1	1,5
Автоматизовані системи управління транспортно-складськими комплексами.	0,5	1	1,5
Організація труда на транспортно-складських підприємствах.	1	2	3
Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.	1	2	3
Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.	1	2	3
Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.	1	2	3
Тарне господарство транспортно-складських підприємств.	1	2	3
Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.	1	2	3

Роль транспорту в розвитку економіки України.	1	2	3
Матеріально-технічна база різних видів транспорту.	1	2	3
Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.	1	2	3
Організація перевезень вантажів по залізниці.	1	2	3
Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.	1	2	3
Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.	1	2	3
Усього, год	18	36	54

3. Анотація

Мета дисципліни: надання систематизованих знань з теорії і практики переробки, зберігання та доставки продукції.

Завдання: вивчення теорії управління транспортно-складськими підприємствами; набуття вмінь і навичок самостійного аналізу й оцінювання рівня здійснення технологічних операцій по складській вантажообробці та доставленню продукції споживачам різними видами транспорту, поліпшення техніко-економічних показників.

Предмет: сукупність організаційних і виробничих структур, відносини управління, технологічні процеси, технічне оснащення транспортно-складських підприємств і закономірність їх розвитку.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції.
2. Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.
3. Функції і структура управління транспортно-складським господарством.
4. Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.
5. Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.

6. Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.
7. Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.
8. Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.
9. Автоматизовані системи управління транспортно-складськими комплексами.
10. Організація праці на транспортно-складських підприємствах.
11. Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.
12. Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.
13. Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.
14. Гарне господарство транспортно-складських підприємств.
15. Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.
16. Роль транспорту в розвитку економіки України.
17. Матеріально-технічна база різних видів транспорту.
18. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.
19. Організація перевезень вантажів по залізниці.
20. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.
21. Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.

4. МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ

по использованию элементов проблемного обучения при самостоятельной работе студентов по дисциплине «Управление системами переработки, хранения и доставки продукции»

Проблемное обучение дисциплине «Управление системами переработки, хранения и доставки продукции» направлено на развитие творческой инициативы, познавательной активности и самостоятельности студентов.

Одним из видов проблемного обучения является самостоятельная учебно-познавательная деятельность студентов: работа над рефератами, выполнение логических и практических заданий, постановка и решение проблемных ситуаций и т.п.

Ситуация - сочетание условий и обстоятельств, создающих определённую обстановку, положение.

Конкретные ситуации могут быть сгруппированы по следующим проблемам:

1) Источники и причины возникновения, развития или отклонения от норм каких-либо фактов и явлений:

- методы управления, порождающие неритмичную работу производственных звеньев ТСП;
- стиль руководства, приводящий к конфликтам в трудовом коллективе и др.

2) Зафиксированные результаты или наиболее вероятные последствия изучаемых явлений, процессов:

- повышение материальной заинтересованности работников путём введения новых форм оплаты труда;
- снижение себестоимости складской переработки продукции за счёт рационального использования трудовых, материальных, энергетических ресурсов и т. п.

3) Социальные, юридические, экономические, административные решения и их оценка:

- обоснованность приказа администрации об изменении технологии складских работ или режима труда.

4) Явления и процессы, завершившиеся или находящиеся в стадии развития, преобразования:

- снижение производительности труда в складской бригаде;
- высокая текучесть кадров;
- высокий производственный травматизм работников;
- неритмичная работа производственных звеньев (складской бригады) и т. п.

5) Поведение или действия конкретных лиц;

- этика взаимоотношений между работниками и др.

На первом этапе проблемного обучения необходимо выявить «болевые точки» в деятельности транспортно-складского предприятия (ТСП). Для этого целесообразно, используя результаты экспертного опроса руководителей и специалистов во время учебно-производственной практики выделить основные проблемы ТСП и представить их в следующем виде:

Таблица 1

Классификация, ранжирование по степени важности и первоочерёдности решения проблем на ТСП

№ п/п	Проблемы, контролируемые предприятием (фирмой)	Проблемы взаимоотношений с партнёрами (заказчики, поставщики и т. п.)	Проблемы, решение которых зависит от деятельности высших управленческих структур
1	2	3	4

В рамках каждой из трёх групп проблемы дополнительно группируются по содержательным блокам: 1) Технические (количественные, качественные); 2) Организационные; 3) Нормативно-экономические; 4) Социально-психологические.

На втором этапе осуществляется анализ конкретных ситуаций.

Примерная схема анализа хозяйственной ситуации:

1) Описание (характеристика) ситуации (введение в изучаемую проблему):

а) причины и источники возникновения данной проблемы; условия, при которых она возникла и развилась;

б) противоречие, которое лежит в основе данной проблемы, когда и как оно возникло;

в) какие аспекты в области ТСП эти проблемы затрагивают (социальные, экономические, правовые и т. п.);

г) какие потери (социальные и материальные) несёт отрасль, предприятие, коллектив в связи с данной проблемой.

2) Постановка цели и её обоснование.

3) формулировка контрольных вопросов (заданий) по рассматриваемой проблеме (не более 5 - 7).

4) Выход из ситуации (возможен вариантный подход) при ответе на вопросы:

а) Чем привлекателен, выгоден, полезен предложенный способ (пути) решения данной ситуации (проблемы);

б) решение должно быть технически выполнимым, экономически выгодным и удобным в своей процедуре.

На третьем этапе начинается разработка оптимальной модели ТСП в данных конкретных условиях. Она предусматривает выбор и обоснование: формы собственности; организационной структуры управления, источников финансирования; перечня видов деятельности (услуг); организации и технологии транспортно-складских работ; технической оснащённости; стимулирование труда; показателей оценки конечных результатов деятельности ТСП, стратегии ценообразования, сбыта, рекламы и т. п.

Использование элементов проблемного обучения позволит формировать у студентов проблемно-ориентированное мышление и вырабатывать навыки принятия управленческих решений на основе анализа сложных реальных ситуаций, выявления проблем, исследования альтернативных вариантов и наилучшего из них, разработки и детального обоснования и формирования рекомендаций для исправления положения и дальнейших действий ТСП на рынке.

Задания:

- 1) Используя результаты экспертного опроса руководителей и специалистов во время учебно-производственной практики выделить основные проблемы ТСП и представить их в соответствии с таблицей 1.
- 2) Разработать ситуацию-проблему, проанализировать её и предложить решения (варианты решений) по предложенной схеме анализа хозяйственной ситуации;
- 3) Разработать оптимальную модель ТСП в конкретных условиях хозяйствования.

Порядок защиты проекта

Отчёт по результатам анализа готовится письменно.

При подготовке проекта исследования студенты могут быть объединены в группы (количество их согласовывается с преподавателем). Обязательным элементом группового творчества является избрание руководителя группы. На него возлагаются обязанности по организации работы группы и её презентация и оценка вклада каждого члена группы в общий полученный результат.

Защита проекта исследования проходит публично, в ней берут участие все члены группы (бригады), докладывая определённую часть общей работы.

По завершению доклада отдельных студентов или творческих групп проходит их обсуждение. В нём принимают участия все студенты учебной группы.

5.Зміст тем дисципліни, перелік, обсяг, навчально-методичної літератури

№ пп	Зміст навчальної дисципліни (за темами)	Форма вивчення (лекція, семінар- ське, практичне, лаборатор. заняття)	Обсяг часу в годинах лекцій	Обсяг Часу в Годинах Пр./ лаб.	Форми і засоби поточного та підсумко- вого контролю	Перелік і обсяг навчально-методичної літератури
1.	Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	0,5	0,5 / -	Питання, тести, навчальні завдання	6 (т.1).
2.	Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	0,5	0,5 / -	Питання, тести, навчальні завдання	6 (т.2); 7.
3.	Функції і структура управління транспортно-складським господарством.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	0,5	0,5 / -	Питання, тести, навчальні завдання	4 (с.251-295); 6 (т.3); 7; 10; 13 (гл.4).
4.	Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	0,5	0,5 / -	Питання, тести, навчальні завдання	6 (т.4); 9; 10; 19 (гл.15).
5.	Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	1 (с.155-169); 3 (гл.3,4); 4 (с.8-60); 5 (гл.18,19); 8; 11 (гл.1,2,3); 13 (гл.1); 15(р.3.1); 16(гл.2,20,21).

6.	Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (гл.5); 11 (гл.4,14); 16 (гл.4).
7.	Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (гл.6); 11 (гл.5); 14; 16 (гл.5,6).
8.	Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	0,5	0,5 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (гл.7); 11(гл.10); 13 (гл.2,3); 16 (с.160-175).
9.	Автоматизовані системи управління транспортно-складськими комплексами	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	0,5	0,5 / 14	Питання, тести, навчальні завдання	4 (с.354-359); 5 (гл.11); 11 (с.105-107); 15 (р.2.6); 16 (гл.8,16); 17 (с.182-185).
10.	Організація праці на транспортно-складських підприємствах.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (гл.9,11); 4 (с.295-353); 11 (гл.7,8); 12; 16 (гл.18).
11.	Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	2; 3 (гл.8); 4 (61-157); 5 (гл.20,21); 11(с.87-105); 17 (гл.12).
12.	Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / 4	Питання, тести, навчальні завдання	1 (с.169-177); 3 (гл.10); 4 (с.158-204); 5 (гл.15-17); 11 (гл.9); 17 (гл.11); 18 (ГЛ.5).

13.	Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (гл.13-16); 11 (гл.11); 16 (гл.9,11-15).
14.	Тарне господарство транспортно-складських підприємств.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (гл.12); 11 (гл.12,13); 15 (р.3.3); 16 (гл.3); 19 (с.351-359).
15.	Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	3 (с.213-216); 13 (с.74-76); 16 (гл.19); 18 (гл.6).
16.	Роль транспорту в розвитку економіки України.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	1 (с.130-131); 15 (р.2.5,3.5); 17 (гл.9); 18 (гл.7); 19 (гл.10); 21 (гл. 1-4); 22 (гл.1).
17.	Матеріально-технічна база різних видів транспорту.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	1 (с.132 -135); 22 (гл.4); 23 (гл.1).
18.	Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	1 (с.135-137); 5 (гл.22); 16 (гл.1); 17 (гл.10).
19.	Організація перевезень вантажів по залізниці.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	17 (с.185-197); 20 (гл.5); 21 (гл.7); 22 (гл.3,4); 24.

20.	Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	18 (гл.4); 21 (гл.5); 22 (гл.3,4); 23.
21.	Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.	Лекція, Практичні, Лаборат. заняття	1,0	1,0 / -	Питання, тести, навчальні завдання	1 (с.127-130;138-154); 5 (с.192-209); 8; 17 (с.203-206); 18 (гл.5,9); 22 (гл.7).

6. Програмний матеріал за окремими темами

Тема 1. Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції

Транспортно-складське господарство як соціально-технічна система. Зміст процесу управління транспортно-складським господарством. Об'єкт, предмет, метод і завдання дисципліни. Принципи управління транспортно-складським господарством.

Тема 2. Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.

Основні проблеми розвитку транспортно-складського господарства. Роздержавлення і приватизація як основа формування ринкових відносин в транспортно-складському господарстві. Організаційно-структурні форми приватизації і функціонування транспортно-складських господарств.

Тема 3. Функції і структура управління транспортно-складським господарством.

Характеристика функцій управління транспортно-складським господарством. Види і властивості ефективного контролю на транспортно-складському об'єкті. Будівництво організаційних структур управління транспортно-складськими підприємствами (вимогання, методи побудови, типи структур управління)

Тема 4. Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.

Система методів управління транспортно-складським господарством. Види стилів управління в транспортно-складських підрозділах. Особливості рівней розвитку та структура малих груп на транспортно-складських підприємствах. Доцільність обліку основних властивостей особистості робітників складів. Управління конфліктами на транспортно-складських підприємствах.

Тема 5. Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.

Сутність управління розвитком транспортно-складського господарства. Завдання транспортно-складського господарства щодо розвитку сфери обігу та господарської діяльності підприємств. Тенденції екологічно безпечного розвитку транспортно-складських підприємств. Класифікація складів и принципи їх розташування (види складів). Устрій і основи проектування складів. Основні принципи проектування складських споруд. (Основні конструктивні елементи устрою складів і вимоги щодо них. Розрахунок площі складу. Санітарно-технічний устрій складів: опалення, вентиляція, освітлення, водопостачання. Розрахунок протяжності навантажувально-розвантажувальних фронтів). Планувально-компонувальні рішення на складах.

Тема 6. Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.

Класифікація обладнання щодо зберігання матеріалів і пред'явлені до нього вимоги (включаючи обладнання цехів по переробці и підготовці продукції до виробничого споживання). Стелажне обладнання. (Види стелажного обладнання і вимоги щодо нього. Універсальні і спеціалізовані стелажі; їх застосування. Техніко-експлуатаційна характеристика нерухомих, рухомих, елеваторних, гравітаційних стелажів. Розрахунок ємкості (місткості) стелажів і визначення потреб склада в стелажах певного виду). Техніко-економічна доцільність використання піддонів для зберігання сипучих вантажів, рідини і газів. Вимірювальне обладнання (експлуатація і продуктивність вагів).

Тема 7. Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.

Класифікація обладнання для переміщення вантажів (по принципу дії, видам енергії, напрямленням переміщення вантажів). Устрій і технічна характеристика підйомно-транспортного обладнання (крани, навантажувальники, підйомники, ліфти). Технічні засоби малої механізації. Вантажозахоплюючі пристрої для штучних, сипучих вантажів, лісоматеріалів, металобрухту. Розрахунок продуктивності підйомно-транспортного обладнання періодичної і безперервної дії. Шляхи удосконалення використання підйомно-транспортного обладнання.

Тема 8. Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.

Сутність управління і основні закономірності науково-технічного прогресу (НТП) на сучасному етапі соціально-економічного розвитку. Суперечності НТП в транспортно-складському господарстві та їх розв'язання. Значення комплексної механізації та автоматизації робіт в транспортно-складських підрозділах (пакування і контейнеризація вантажів - основна вимога комплексної механізації і автоматизації транспортно-складських робіт).

Принципи технічної політики роботизації транспортно-складського господарства. Класифікація робіт і маніпуляторів, що використовуються в транспортно-складському господарстві. Перспективи використання робототехніки в транспортно-складському господарстві.

Тема 9. Автоматизовані системи управління (АСУ) транспортно-складськими комплексами.

Сутність, структура та загальні принципи побудови АСУ складами. Етапи і процедура розробки АСУ складськими процесами.

Інформаційне забезпечення процесу управління транспортно-складськими комплексами.

Автоматизація транспортно-складських процесів в промисловості і на складах розподільчих центрів торгівельних організацій за кордоном.

Тема 10. Організація праці на транспортно-складських підприємствах.

Удосконалення форм розподілу і кооперації праці робітників складів. Застосування засобів механізації праці та оргтехніки. Фактори росту продуктивності праці в транспортно-складському господарстві. Класифікація затрат робочого часу транспортно-складських робітників і методи їх вивчення. Нормування і оплата праці робітників транспортно-складського господарства. Організація автоматизованих робочих місць на складах матеріальних ресурсів. Охорона праці і техніка безпеки на транспортно-складських роботах.

Тема 11. Організація технологічного процесу складської вантажообробки.

Основи організації технологічного процесу (основні операції типового технологічного процесу складської вантажообробки. Типові технологічні карти і схеми, добовий план-графік виробничо-складських робіт).

Організація приймання продукції по кількості та якості. (Відмінності в порядку приймання матеріалів в залежності від пунктів одержання і способів доставки. Інструкції щодо порядку приймання продукції виробничо-технічного

призначення і товарів народного споживання по кількості та якості. Види документів, які супроводжують вантажі. Документальне оформлення приймання продукції).

Організація зберігання продукції. Системи розміщення продукції. Сортове, комплексне розміщення матеріалів, партіоне розміщення по споживачам. Фіксоване і вільне розміщення. План-карти розміщення продукції в зоні зберігання. Техніка зберігання продукції. Укладання продукції в штабелі, стелажі, зберігання на піддонах, в контейнерах. Рухоме зберігання. Поняття про утрати і їх документальне оформлення.

Види послуг, що надаються складами. Організація відпускання і доставки продукції (документальне оформлення відпуску продукції). Облік матеріалів на складах. Значення і завдання обліку матеріальних цінностей на складах. Контроль за станом запасів. Інвентаризація матеріальних цінностей. Вимогання щодо первинних облікових документів.

Тема 12. Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.

Зміст і організація економічного аналізу роботи транспортно-складських підприємств. Метод економічного аналізу на транспортно-складському підприємстві. Техніко-економічні показники роботи складів.

Тема 13. Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.

Особливості улаштування складів для зберігання окремих видів матеріалів. Умови, техніка зберігання і транспортування окремих видів сировини і матеріалів. Рідинне паливо і мастильні матеріали. Метали і металовироби. Хімічні і гумотехнічні матеріали. Будівельні матеріали. Лісоматеріали. Вугілля, газ. Паперова продукція.

Тема 14. Тарне господарство транспортно-складських підприємств.

Класифікація і основні види тари. Стандартизація і уніфікація тари. Значення повторного використання тари.

Тема 15. Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.

Взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності удосконалювання транспортно-складського підприємства. Економічна ефективність капіталовкладень в транспортно-складське підприємство. Комплексний аналіз варіантів механізації транспортно-складських операцій.

Тема 16. Роль транспорту в розвитку економіки України.

Основні поняття щодо транспорту. Характерні особливості внутрішньовиробничого транспорту і транспорту, що обслуговує сферу обігу. Правові, економічні, організаційні і соціальні основи діяльності транспорту. Розвиток і удосконалення транспортної системи України.

Тема 17. Матеріально-технічна база (МТБ) різних видів транспорту.

Основні елементи МТБ залізничного транспорту. Автомобільні шляхи і рухомий состав автомобільного транспорту. Морські і річкові суда, класифікація портів, судобудування України. Загальні відомості щодо МТБ повітряного транспорту.

Тема 18. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.

Класифікація і характеристика вантажів. Види перевезень. Нераціональні перевезення вантажів і шляхи їх усунення. Упакування і маркірування вантажів. Показники, що характеризують вантажні перевезення. Контейнерні і пакетні перевезення вантажів.

Тема 19. Організація перевезень вантажів по залізниці.

Організаційна структура управління залізничним транспортом. Операції перевізного процесу та їх документальне оформлення. Порядок планування вантажних перевезень на залізничному транспорті. Актово-претензійна робота на залізницях. Показники, що характеризують експлуатаційну роботу залізниць щодо виконання вантажних перевезень.

Тема 20. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.

Види і якість автомобільних перевезень вантажів. Проблеми організації децентралізованих перевезень вантажів. Методи організації централізованих перевезень. Транспортна документація.

Тема 21. Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.

Транспортно-експедиційне обслуговування споживачів. Вантажні тарифи і платежі на транспорті. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків.

7. Плани практичних занять

Тема 1. Методологічні основи управління системами переробки, зберігання та доставки продукції

1. Охарактеризувати транспортно-складське господарство як соціально-технічну систему.
2. Розкрити зміст процесу управління транспортно-складським господарством.
3. Обґрунтувати принципи управління транспортно-складським господарством.

Тема 2. Проблеми розвитку і організаційно-структурні форми приватизації та функціонування транспортно-складських господарств.

1. Визначити основні проблеми розвитку транспортно-складського господарства.
2. Складові роздержавлення і приватизації як основи формування ринкових відносин в транспортно-складському господарстві.
3. Організаційно-структурні форми приватизації і функціонування транспортно-складських господарств.

Тема 3. Функції і структура управління транспортно-складським господарством.

1. Характеристика функцій управління транспортно-складським господарством.
2. Види і властивості ефективного контролю на транспортно-складському об'єкті.
3. Будівництва організаційних структур управління транспортно-складськими підприємствами (вимогання, методи побудови, типи структур управління)

Тема 4. Методи, стилі і соціально-психологічні аспекти управління транспортно-складським підприємством.

1. Система методів управління транспортно-складським господарством.
2. Види стилів управління в транспортно-складських підрозділах.
3. Особливості рівней розвитку та структура малих груп на транспортно-складських підприємствах.

4. Доцільність обліку основних властивостей особистості робітників складів.
5. Управління конфліктами на транспортно-складських підприємствах.

Тема 5. Значення транспортно-складського господарства і завдання щодо його розвитку.

1. Класифікація складів и принципи їх розташування (види складів).
2. Устрій і основи проектування складів.
3. Основні принципи проектування складських споруд. (Основні конструктивні елементи устрою складів і вимоги щодо них. Розрахунок площі складу. Санітарно-технічний устрій складів: опалення, вентиляція, освітлення, водопостачання. Розрахунок протяжності навантажувально-розвантажувальних фронтів).
4. Планувально-компонувальні рішення на складах.

Тема 6. Технологічне обладнання для зберігання матеріалів.

1. Класифікація обладнання щодо зберігання матеріалів і пред'явлені до нього вимоги (включаючи обладнання цехів по переробці и підготовці продукції до виробничого споживання).
2. Стелажне обладнання. (Види стелажного обладнання і вимоги щодо нього. Універсальні і спеціалізовані стелажі; їх застосування. Техніко-експлуатаційна характеристика нерухомих, рухомих, елеваторних, гравітаційних стелажів. Розрахунок ємкості (місткості) стелажів і визначення потреб склада в стелажах певного виду).
3. Техніко-економічна доцільність використання піддонів для зберігання сипучих вантажів, рідини і газів.
4. Вимірювальне обладнання (експлуатація і продуктивність вагів).

Тема 7. Підйомно-транспортне обладнання транспортно-складських підприємств.

1. Класифікація обладнання для переміщення вантажів (по принципу дії, видам енергії, напрямленням переміщення вантажів).
2. Устрій і технічна характеристика підйомно-транспортного обладнання (крани, навантажувальники, підйомники, ліфти).
3. Технічні засоби малої механізації.

4. Вантажозахоплюючі пристрої для штучних, сипучих вантажів, лісоматеріалів, металобрухту.
5. Розрахунок продуктивності підйомно-транспортного обладнання періодичної і безперервної дії.
6. Шляхи удосконалення використання підйомно-транспортного обладнання.

Тема 8. Особливості управління науково-технічним прогресом у транспортно-складському господарстві.

1. Сутність управління і основні закономірності науково-технічного прогресу (НТП) на сучасному етапі соціально-економічного розвитку.
2. Значення комплексної механізації та автоматизації робіт в транспортно-складських підрозділах (пакування і контейнеризація вантажів - основна вимога комплексної механізації і автоматизації транспортно-складських робіт).
3. Класифікація робіт і маніпуляторів, що використовуються в транспортно-складському господарстві.
4. Перспективи використання робототехніки в транспортно-складському господарстві.

Тема 9. Автоматизовані системи управління (АСУ) транспортно-складськими комплексами.

1. Сутність, структура та загальні принципи побудови АСУ складами.
2. Етапи і процедура розробки АСУ складськими процесами.
3. Інформаційне забезпечення процесу управління транспортно-складськими комплексами.
4. Автоматизація транспортно-складських процесів в промисловості і на складах розподільчих центрів торгівельних організацій за кордоном.

Тема 10. Організація праці на транспортно-складських підприємствах.

1. Класифікація затрат робочого часу транспортно-складських робітників і методи їх вивчення.
2. Нормування і оплата праці робітників транспортно-складського господарства.
3. Організація автоматизованих робочих місць на складах матеріальних ресурсів.
4. Охорона праці і техніка безпеки на транспортно-складських роботах.

Тема 11. Організація технологічного процесу складської вантажопереробки.

1. Основи організації технологічного процесу (основні операції типового технологічного процесу складської вантажопереробки. Типові технологічні карти і схеми, добовий план-графік виробничо-складських робіт).

2. Організація приймання продукції по кількості та якості. (Відмінності в порядку приймання матеріалів в залежності від пунктів одержання і способів доставки. Інструкції щодо порядку приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання по кількості та якості. Види документів, які супроводжують вантажі. Документальне оформлення приймання продукції).

3. Організація зберігання продукції. Системи розміщення продукції. Сортове, комплексне розміщення матеріалів, партіоне розміщення по споживачам. Фіксоване і вільне розміщення. План-карти розміщення продукції в зоні зберігання. Техніка зберігання продукції. Укладання продукції в штабелі, стелажі, зберігання на піддонах, в контейнерах. Рухоме зберігання. Поняття про утрати і їх документальне оформлення.

4. Види послуг, що надаються складами.

5. Організація відпускання і доставки продукції (документальне оформлення відпуску продукції).

6. Облік матеріалів на складах. Значення і завдання обліку матеріальних цінностей на складах.

7. Контроль за станом запасів. Інвентаризація матеріальних цінностей. Вимагання щодо первинних облікових документів.

Тема 12. Економічний аналіз в управлінні транспортно-складським господарством.

1. Зміст і організація економічного аналізу роботи транспортно-складських підприємств.

2. Метод економічного аналізу на транспортно-складському підприємстві.

3. Техніко-економічні показники роботи складів.

Тема 13. Організація складування, зберігання та транспортування окремих видів матеріалів.

1. Особливості улаштування складів для зберігання окремих видів матеріалів.

2. Умови, техніка зберігання і транспортування окремих видів сировини і матеріалів. Рідинне паливо і мастильні матеріали. Метали і металовироби. Хімічні і гумотехнічні матеріали. Будівельні матеріали. Лісоматеріали. Вугілля, газу. Паперова продукція.

Тема 14. Тарне господарство транспортно-складських підприємств.

1. Класифікація і основні види тари.
2. Стандартизація і уніфікація тари.
3. Значення повторного використання тари.

Тема 15. Ефективність розвитку транспортно-складського господарства.

1. Взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності удосконалювання транспортно-складського підприємства.
2. Економічна ефективність капіталовкладень в транспортно-складське підприємство.
3. Комплексний аналіз варіантів механізації транспортно-складських операцій.

Тема 16. Роль транспорту в розвитку економіки України.

1. Основні поняття щодо транспорту.
2. Характерні особливості внутрішньовиробничого транспорту і транспорту, що обслуговує сферу обігу.
3. Правові, економічні, організаційні і соціальні основи діяльності транспорту.
4. Розвиток і удосконалення транспортної системи України.

Тема 17. Матеріально-технічна база (МТБ) різних видів транспорту.

1. Основні елементи МТБ залізничного транспорту.
2. Автомобільні шляхи і рухомий состав автомобільного транспорту.
3. Морські і річкові суда, класифікація портів, судобудування України.
4. Загальні відомості щодо МТБ повітряного транспорту.

Тема 18. Транспортна характеристика вантажів і вантажних перевезень.

1. Класифікація і характеристика вантажів.
2. Види перевезень. Нераціональні перевезення вантажів і шляхи їх усунення.
3. Упакування і маркірування вантажів.
4. Показники, що характеризують вантажні перевезення.
5. Контейнерні і пакетні перевезення вантажів.

Тема 19. Організація перевезень вантажів по залізниці.

1. Організаційна структура управління залізничним транспортом.
2. Операції перевізного процесу та їх документальне оформлення.
3. Порядок планування вантажних перевезень на залізничному транспорті.
4. Актово-претензійна робота на залізницях.
5. Показники, що характеризують експлуатаційну роботу залізниць щодо виконання вантажних перевезень.

Тема 20. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.

1. Види і якість автомобільних перевезень вантажів.
2. Проблеми організації децентралізованих перевезень вантажів.
3. Методи організації централізованих перевезень.
4. Транспортна документація.

Тема 21. Організація транспортно-експлуатаційного обслуговування, тарифи, експортно-імпортні перевезення вантажів.

1. Транспортно-експедиційне обслуговування споживачів.
2. Вантажні тарифи і платежі на транспорті.
3. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків.

8. ПРИМЕРНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ТЕМ КОНТРОЛЬНЫХ РАБОТ

1. Значение транспортно-складского хозяйства в повышении эффективности основного производства
2. Характеристика производственной структуры транспортно-складского хозяйства
3. Техничко-экономическая характеристика и область применения стеллажного оборудования
4. Пути улучшения использования подъемно-транспортного оборудования складов
5. Условия приватизации транспортно-складского объекта
6. Резервы и пути снижения себестоимости складской переработки грузов
7. Технологический процесс работы склада и его экономическая эффективность
8. Организация выгрузки, приемки грузов и пути ее совершенствования
9. Организация размещения и хранения материалов на складах и пути ее совершенствования
10. Организация отпуска и доставки материалов потребителям и пути ее совершенствования
11. Организация складского учета и пути его совершенствования
12. Экономическая эффективность научной организации труда (НОТ) в транспортно-складском хозяйстве
13. Эффективность расширения услуг на транспортно-складских предприятиях
14. Организация отпуска и доставки материалов потребителям и пути ее совершенствования
15. Эффективность внедрения типовых технологических решений по хранению и грузопереработке
16. Организация технического обслуживания и ремонта транспортно-складских механизмов
17. Организация складского учета и пути его совершенствования
18. Экономическая эффективность научной организации труда (НОТ) в транспортно-складском хозяйстве и оргтехники
19. Организация и нормирование труда работников транспортно-складских предприятий
20. Организация оплаты и стимулирования труда в транспортно-складском хозяйстве
21. Пути повышения производительности труда работников транспортно-складского хозяйства
22. Организация автоматизированных рабочих мест (АРМ) на складах материальных ресурсов
23. Управление транспортно-складским хозяйством и пути его совершенствования
24. Методика определения и анализа технико-экономических показателей работы складского хозяйства
25. Использование экономико-математических методов и моделей в управлении транспортно - складским хозяйством
26. Автоматизированная система управления (АСУ) транспортно-складскими операциями
27. Управление транспортно-складскими предприятиями в зарубежных странах
28. Методы управления транспортно-складским предприятием
29. Использование элементов маркетинговой деятельности в транспортно-складском хозяйстве
30. Управление транспортно-складскими предприятиями в зарубежных странах
31. Методы управления транспортно-складским предприятием
32. Управление конфликтами на транспортно-складских предприятиях
33. Использование элементов маркетинговой деятельности в транспортно-складском хозяйстве

34. Организация тарного хозяйства предприятия
35. Производственная мощность складского хозяйства и ее использование
36. Организация перевозок грузов по железной дороге
37. Организация и планирование перевозок грузов автомобильным транспортом
38. Организация централизованной доставки грузов (ЦДГ) потребителям
39. Обеспечение сохранности перевозимых грузов
40. Организация отгрузки товаров за рубеж
41. Тарифы и расчеты за перевозку грузов
42. Условия, техника хранения, передовые методы организации складской переработки и транспортирования:
 - а) металлов и металлоизделий;
 - б) химических материалов;
 - в) резинотехнических изделий;
 - г) строительных материалов;
 - д) топлива и смазочных материалов;
 - е) продукции целлюлозно-бумажной и деревообрабатывающей промышленности;
 - ж) электротехнических изделий и кабельной продукции;
 - з) инструментов и абразивных материалов.

Примечание. В теме 42 пункты а - з представляют самостоятельные темы

43. Создание и функционирование национальной сети международных транспортных коридоров в Украине
44. Транспортно-складские операции во внешнеэкономических отношениях
45. Организация транспортно-распределительной системы Украины (Донецкого региона)
46. Реструктуризация и постприватизационные проблемы транспортно-складских предприятий
47. Контроль и управление в транспортно-складских комплексах
48. Роль транспортно-складского хозяйства в кооперативном движении
49. Взаимосвязь элементов производственной инфраструктуры
50. Влияние транспортно-складского хозяйства на экологию
51. Организация товародвижения на предприятиях различных форм собственности
52. Проблемы трансформации транспортно-складских систем в условиях переходного периода в Украине
53. Современная инновационно-инвестиционная политика в транспортно-складском хозяйстве
54. Транспорт Украины: проблемы становления и развития
55. Организация авиаперевозок грузов
56. Организация грузовых перевозок на морском транспорте.
57. Организация грузовых перевозок на речном транспорте
58. Оптимизация выбора транспортных средств
59. Применение принципов логистики и маркетинга в развитии транспортно-складского предприятия
60. Роль кодирования продукции во внедрении информационных технологий автоматизированной идентификации товаров и услуг

9.Критерії оцінки знань

Оцінювання теоретичної та практичної складової з дисципліни “ Управління системами переробки, зберігання та доставки продукції ” здійснюється за п’ятибальною системою в два етапи. Спочатку виконується та оцінюється двома балами практична частина – ситуаційне завдання. Теоретична частина містить два завдання, в яких відбивається основний зміст програми навчальної дисципліни. Оцінка за кожне завдання має чотири рівні: 3,2,1,0. Викладач оцінює знання теорії за такими критеріями:

Оцінка	Критерії
3 бала	Студент правильно і вичерпно виконав завдання, при цьому показав високі знання понятійного апарату, літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ
2 бала	Студент у цілому виконав завдання, але не спромігся переконливо аргументувати свої думки, помилився у використанні понятійного апарату, показав незадовільні знання літературних джерел
1 бал	Студент посередньо виконав завдання, не спромігся переконливо аргументувати свої думки, помилився у використанні понятійного апарату, показав незадовільні знання літературних джерел
0 балів	Студент неправильно або неповно виконав завдання, ухилився від аргументувань, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не виконав

ЛІТЕРАТУРА

1. Бажин И.И. Логистика: Компакт-учебник.-Харьков: Консум, 2003. – 240 с.
2. Борщ Н. Складський облік. – Х.: Фактор, 2001. – 112 с.
3. Вирабов С.А. Складское и тарное хозяйство: Учеб. пособие. – К.: Выща шк. Головное изд-во, 1989.-304 с.
4. Волгин В.В. Склад: организация и управление: Практическое пособие. – М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2002. – 364 с.
5. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник. – М.: Издательско-книготорговый центр “Маркетинг”, 2002. - 408 с.
6. Гриценко С.И. Курс лекций по дисциплине “Управление системами переработки, хранения и доставки продукции”. – Часть 1: Четыре составляющих управления транспортно-складским предприятием. – Донецк: ДонГУ, 1998. – 60 с.
7. Гриценко С.И. Проблемно-ориентированная методика стратегического управления транспортно-складскими предприятиями // Проблеми економічної інтеграції України в Європейський союз: Європейські студії. Вісник Тернопільської академії народного господарства. №15. – 2000. – С. 50-56.
8. Гриценко С.И. Становление и развитие глобальной логистической инфраструктуры // Вісник Тернопільської академії народного господарства. №8-1. –2002. – С. 127-130.
9. Гриценко С.И. Методы, стили управления, уровня развития малых групп на транспортно-складских предприятиях // Сб. науч. тр. - Т. 4, ч. II / НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти; - Донецк, 2003. – С. 187-193.
10. Гриценко С.И. Организационно-структурное построение и целесообразность учета основных свойств личности работников транспортно-складских предприятий // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. праць. Випуск 174: В.2 т. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. Том II. –С. 301-310.
11. Демичев Г.М. Складское и тарное хозяйство: учебник. – М.: Высш. Шк., 1990. – 192 с.
12. Жидецкий В.Ц., Джигирей В.С., Мельников А.В. Основы охраны труда. Учебник. – Львов: Афиша. 2000- 351 с.
13. Жуковський Е.Й., Чабаров В.О. Комплексна механізація та автоматизація складського господарства. - К.: Техніка, 1993. – 120 с.
14. Заднипренко Н.М., Костенко Е.М., Кулева Л.И. Погрузочно-разгрузочные работы. Настольная книга стропальщика-такелажника. – Киев: Основа. 2000. – 216 с.
15. Леншин И.И. Основы логистики: Учебное пособие. М.: Машиностроение, 2002. – 464 с.
16. Маликов О.Б., Малкович А.Р. Склады промышленных предприятий: Справочник. - Л.: Машиностроение. 1989. – 672 с.
17. Миротин Л.Б., Ташбаев Ы.Э. Логистика для предпринимателя: основные понятия, положения и процедуры: Учебное пособие. –М.: ИНФРА-М, 2002.–252с.
18. Неруш Ю.М. Логистика: Учебник. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 495 с.

19. Практикум по логистике: Учеб. пособие / Под. Ред. Б.А. Аникина, - М.: ИНФРА-М, 2001. – 280 с.
20. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: Учебник.-М.: ИНФРА-М, 2001.–608с.
21. Сивохина Н.П., Родинов В.Б., Горбунов Н.М. Логистика: Учеб. пособие. – М.: ООО «Изд-во АСТ», ЗАО «РИК Русанова», 2000. – 224 с.
22. Транспортне право України: Навч. посіб. / Демський Е.Ф. і інш. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.
23. Троицкая Н.А., чубуков А.Б. Единая транспортная система: Учебник.- М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 240 с.
24. Чумаченко Ю.М., Чумаченко Г.В., Ефима А.В. Эксплуатация автомобилей и охрана труда на автотранспорте: Учебник. – Ростов н/Д: «Феникс», 2001. – 384с.
25. Шрамов А.А. Пособие приемосдатчику груза. – М.: Транспорт, 1991. – 176с.

Робоча програма складена доцентом кафедри маркетингу Гриценко С.І.

Схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол №2 від 24.10.2003 р.

Голова УМК

Чижикова О.О.